

ΨΗΦΙΣΜΑ (ΕΕ) 2017/1748 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

της 27ης Απριλίου 2017

με τις παρατηρήσεις που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της απόφασης σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της κοινής επιχείρησης SESAR για το οικονομικό έτος 2015

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,

- έχοντας υπόψη την απόφασή του σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της κοινής επιχείρησης SESAR για το οικονομικό έτος 2015,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 94 και το παράρτημα IV του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού (A8-0096/2017),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινή επιχείρηση SESAR (η «κοινή επιχείρηση») συστάθηκε τον Φεβρουάριο του 2007 με σκοπό τη διαχείριση των δραστηριοτήτων του ερευνητικού προγράμματος για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό (SESAR), με το οποίο επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά την έγκριση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου (¹), το πρόγραμμα SESAR 2 παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της κοινής επιχείρησης έως την 31η Δεκεμβρίου 2024·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα σχέδια SESAR διαφρούνται σε μία «φάση καθορισμού» (2004-2007) υπό την ευθύνη του οργανισμού Eurocontrol, μία πρώτη «φάση ανάπτυξης» (2008-2016), χρηματοδοτούμενη από την περίοδο προγραμματισμού 2008-2013 την οποία διαχειρίζεται η κοινή επιχείρηση, και μία «φάση εφαρμογής» (2014-2020) που εκτυλίσσεται παράλληλα με τη «φάση ανάπτυξης»· λαμβάνοντας υπόψη ότι στη «φάση εφαρμογής» αναμένεται να πρωτοστατήσουν η βιομηχανία και οι ενδιαφερόμενοι κύκλοι συμφερόντων για την ευρείας κλίμακας παραγωγή και εφαρμογή της νέας υποδομής για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινή επιχείρηση άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα το 2007·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινή επιχείρηση σχεδιάστηκε ως σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, με ιδρυτικά μέλη την Ένωση και τον Eurocontrol·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο προϋπολογισμός για τη φάση ανάπτυξης του σχεδίου SESAR ανέρχεται σε 2 100 000 000 EUR για την περίοδο 2008-2015 και χρηματοδοτείται ισομερώς από την Ένωση, τον Eurocontrol και τους συμμετέχοντες εταίρους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, και επιπλέον ότι ο προϋπολογισμός της Ένωσης για τη φάση ανάπτυξης του προγράμματος SESAR 2 για την περίοδο 2014-2024 που χρηματοδοτείται από το «Ορίζοντας 2020 — Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία» («Ορίζοντας 2020») ανέρχεται σε 585 000 000 EUR· λαμβάνοντας υπόψη ότι, βάσει των νέων συμφωνιών συμμετοχής στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», η εισφορά του Eurocontrol αναμένεται να ανέλθει σε περίπου 500 000 000 EUR και η εισφορά των άλλων εταίρων από τη βιομηχανία της αεροναυτιλίας σε περίπου 720 700 000 EUR·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινή επιχείρηση οφείλει να τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για το πρώτο πρόγραμμα (2007-2016 στο πλαίσιο της χρηματοδότησης του έβδομου προγράμματος-πλαισίου/ΔΕΔ-Μ (SESAR 1)) και για το δεύτερο πρόγραμμα [2014-2024 στο πλαίσιο της χρηματοδότησης για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» (SESAR 2)] (μαζί με το «SESAR 2020»)·

Γενικά

1. σημειώνει ότι, σύμφωνα με την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι ετήσιοι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιαστική πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της την 31η Δεκεμβρίου 2015, των αποτελεσμάτων των πράξεών της και των ταμειακών ροών της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις των δημοσιονομικών κανόνων της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής·
2. σημειώνει τη μετάβαση της κοινής επιχείρησης και το πρόγραμμα ανάπτυξης SESAR δεδομένου ότι το κλείσιμο του SESAR 1 είχε προγραμματιστεί να ολοκληρωθεί εντός του 2015, αλλά η έρευνα και καινοτομία στον τομέα της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (ATM) συνεχίστηκε πέραν του αρχικού δημοσιονομικού πλαισίου 2007-2013, στο δημοσιονομικό πλαίσιο 2014-2020 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»· σημειώνει τη μετάβαση στο πρόγραμμα SESAR 2 και τη δρομολόγηση και εκτέλεση σχεδίων αναγνωριστικής έρευνας & βιομηχανικής έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο του προγράμματος SESAR 2020·

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007 για τη σύσταση κοινής επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR), όσον αφορά την παράταση της κοινής επιχείρησης έως το 2024 (ΕΕ L 192 της 1.7.2014, σ. 1).

Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

3. αναγνωρίζει ότι το 2015 ήταν το πρώτο έτος πραγματικής μετάβασης από το σύστημα SESAR 1 (που χρηματοδοτείτο από το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο και το ΔΕΔ-Μ) στο SESAR 2 (που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»), δεδομένου ότι οι συμφωνίες επιχορήγησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και οι διμερείς συμφωνίες με τον Eurocontrol και τη βιομηχανία της αεροναυτιλίας δεν είχαν ολοκληρωθεί στο τέλος του 2015·
4. σημειώνει ότι, με βάση την έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση, ο οριστικός προϋπολογισμός για το πρόγραμμα SESAR 1 για το οικονομικό έτος 2015 περιλάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 30 229 774 EUR και πιστώσεις πληρωμών ύψους 126 733 842 EUR· σημειώνει επίσης ότι ο οριστικός προϋπολογισμός για το SESAR 2020 για το οικονομικό έτος 2015 περιλάμβανε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων ύψους 51 470 000 EUR και πιστώσεις πληρωμών ύψους 10 300 000 EUR·
5. σημειώνει ότι, με βάση την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τα ποσοστά απορρόφησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ήταν αντίστοιχα 100 % και 82,3 %· επισημαίνει, με βάση την απάντηση της κοινής επιχείρησης, ότι το ποσοστό των πιστώσεων πληρωμών (82,3 %) οφείλεται στη δίμηνη καθυστέρηση του πρώτου προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και ότι η κοινή επιχείρηση δεν είχε εν προκειμένω καμία δυνατότητα· σημειώνει ότι οι συναφείς πιστώσεις πληρωμών του 2015 που δεν χρησιμοποιήθηκαν επανεγγράφησαν πλήρως στον προϋπολογισμό του 2016·
6. σημειώνει ότι, από το σύνολο των επιχειρησιακών υποχρεώσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2015 (74 500 000 EUR), το 29 % ήταν επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων βάσει περατωμένων διαδικασιών ανάθεσης σε σχέση με επιχορηγήσεις και συμβάσεις και ότι το υπόλοιπο 71 % αφορούσε συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων για τις οποίες δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία ανάθεσης· παρατηρεί ότι το υψηλό επίπεδο των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων το 2015 οφείλεται στο γεγονός ότι οι πρώτες προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» για επιχορηγήσεις ύψους 51 470 000 EUR προκηρύχθηκαν το δεύτερο εξάμηνο του 2015 και οι σχετικές συμφωνίες υπεγράφησαν το 2016·
7. σημειώνει ότι, στο πλαίσιο του ελέγχου για το 2015, ελέγχθηκαν 257 δηλώσεις δαπανών, που αντιπροσωπεύουν και τα 15 μέλη και ανέρχονται σε 61 000 000 EUR ή στο 11 % του συνολικού κόστους των 560 800 000 EUR, με εναπομένον ποσοστό σφάλματος 0,70 %·

Μεταφορά

8. σημειώνει ότι το 2015 η κοινή επιχείρηση πραγματοποίησε δύο μεταφορές πιστώσεων συνολικού ύψους 79 500 EUR· αναγνωρίζει ότι το επίπεδο και η φύση των μεταφορών πιστώσεων το 2015 παρέμειναν εντός των ορίων των δημοσιονομικών κανόνων που ορίζονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 των δημοσιονομικών κανόνων της κοινής επιχείρησης·

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και πρόσληψης

9. σημειώνει ότι, με βάση την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στον προϋπολογισμό λειτουργίας για το 2015 προβλεπόταν οργανόγραμμα που περιλάμβανε 39 έκτακτους υπαλλήλους και τρεις αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες, ήτοι συνολικά 42 θέσεις, εκ των οποίων στο τέλος του 2015 είχαν πληρωθεί 41·
10. επισημαίνει ότι η κοινή επιχείρηση ανέλαβε 13 διαδικασίες σύναψης συμβάσεων αξίας περίπου 76 700 000 EUR, συμμορφούμενη προς τους δημοσιονομικούς κανόνες της κοινής επιχείρησης για τη διασφάλιση του θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των προμηθευτών και την αποτελεσματικότερη δυνατή χρήση των πόρων της κοινής επιχείρησης· σημειώνει ακόμη ότι η κοινή επιχείρηση υπέγραψε 28 συμβάσεις, μεταξύ των οποίων 20 ειδικές συμβάσεις δυνάμει συμβάσεων πλαισίων και 8 συμβάσεις κατόπιν διαδικασιών διαγωνισμού που είχαν δρομολογηθεί το 2014 ή το 2015·

Πρόληψη και διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων και διαφάνεια

11. σημειώνει ότι, κατά τη διάρκεια του 2015, εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της κοινής επιχείρησης στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, η οποία λαμβάνει υπόψη τις προτεραιότητες που έθεσε η Επιτροπή στο πλαίσιο της κοινής προσέγγισης για τους αποκεντρωμένους οργανισμούς της Ένωσης, ορίζει την προσέγγιση της κοινής επιχείρησης στο πεδίο αυτό και θέτει τους στόχους του εκτελεστικού διευθυντή και του διοικητικού συμβουλίου στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης για τα επόμενα δύο έως τρία χρόνια·
12. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι η κοινή επιχείρηση υιοθέτησε, το 2015, μια πολύπλευρη προσέγγιση για την αποτελεσματική εξέταση, διαχείριση και μείωση των κινδύνων, καθώς και ότι διαθέτει σε λειτουργία μηχανισμούς επαλήθευσης ώστε να γίνεται δυνατή η κατάλληλη πρόληψη και διαχείριση των περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων και αναμένει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και οι πολίτες θα ενημερώνονται σε ετήσια βάση για τα αποτελέσματα και την ενδεχόμενη επακολούθηση των μέτρων αυτών·

- σημειώνει ότι, με βάση την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τον Ιούλιο του 2015, η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες προς τις κοινές επιχειρήσεις σχετικά με τους κανόνες για τις συγκρούσεις συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένου κοινού υποδείγματος για τη δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων· καλεί την κοινή επιχείρηση να μεριμνήσει ώστε οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές να αποτυπώνονται στις διαδικασίες της και να υποβάλει έκθεση στην αρμόδια για την απαλλαγή αρχή σχετικά με τη συμπλήρωση των εν λόγω δηλώσεων·

Εσωτερικός έλεγχος

- παρατηρεί ότι η δρομολόγηση του SESAR 2020 είχε αντίκτυπο στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που επιτάσσει διαφορετική προσέγγιση και ότι θα πρέπει να συνεχιστεί η εφαρμογή των νέων διαδικασιών που καθιερώθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»· σημειώνει ότι από το 2015 το πρόγραμμα και η διαχείριση της χρηματοδότησης του SESAR 2020 υπόκεινται στους κανονισμούς και τις αρχές που διέπουν το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020», με αποτέλεσμα να απαιτούνται ορισμένες αλλαγές στη διοικητική και επιχειρησιακή δομή και στο περιβάλλον της κοινής επιχείρησης·

Εσωτερικοί λογιστικοί έλεγχοι

- σημειώνει ότι, τον Οκτώβριο του 2015, η μονάδα εσωτερικού λογιστικού ελέγχου (IAS) διενήργησε έλεγχο επί της επιχειρησιακής διακυβέρνησης και της επικαιροποίησης του γενικού προγράμματος· παρατηρεί ότι η IAS εξέδωσε 9 συστάσεις, εκ των οποίων μία χαρακτηρίστηκε ως «πολύ σημαντική» και έξι ως «σημαντικές»· σημειώνει με ικανοποίηση ότι μία πολύ σημαντική σύσταση και πέντε από τις έξι σημαντικές συστάσεις έχουν εφαρμοστεί· καλεί την κοινή επιχείρηση να υποβάλει έκθεση στην αρμόδια για την απαλλαγή αρχή σχετικά με την εφαρμογή των υπόλοιπων συστάσεων που παραμένουν σε εκκρεμότητα·
- αναγνωρίζει ότι με βάση τον έλεγχο της IAS στο γενικό πρόγραμμα διατυπώθηκαν τρεις σημαντικές συστάσεις για τις οποίες η κοινή επιχείρηση κατάρτισε λεπτομερές σχέδιο δράσης· ζητεί από την κοινή επιχείρηση να υποβάλει έκθεση στην αρμόδια για την απαλλαγή αρχή όσον αφορά την πρόοδο που σημειώθηκε σε σχέση με το σχέδιο δράσης·

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

- σημειώνει ότι, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», το 2015 δρομολογήθηκαν τρεις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων οι οποίες κάλυπταν δύο τύπους δράσεων· επρόκειτο κυρίως για δράσεις έρευνας και καινοτομίας, αλλά περιλαμβάνονταν επίσης δράσεις καινοτομίας· σημειώνει ότι οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων αφορούσαν 28 θέματα και ότι οι προτάσεις που παρελήφθησαν αξιολογήθηκαν επί τη βάση της αριστείας, του αντικτύπου, της ποιότητας και της αποδοτικότητας της υλοποίησης· η τρίτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων αφορούσε τελικές εφαρμογές συμμετοχής·
- σημειώνει ότι η κοινή επιχείρηση ενέκρινε το πολυετές πρόγραμμα εργασίας SESAR 2020, σύμφωνα με τις προτεραιότητες του επικαιροποιημένου ευρωπαϊκού γενικού προγράμματος ATM, το οποίο χρησιμεύει ως «γενικό πρόγραμμα εργασίας της κοινής επιχείρησης» και περιγράφει λεπτομερώς τις διάφορες επιχειρησιακές, τεχνικές και οριζόντιες δραστηριότητες που απαιτούνται για το SESAR 2020·

Άλλα θέματα

- σημειώνει ότι το διοικητικό συμβούλιο ενέκρινε, τον Δεκέμβριο του 2015, το γενικό πρόγραμμα ATM (έκδοση 2015), που καλύπτει τόσο την ανάπτυξη όσο και την υλοποίηση της SESAR· επικροτεί την ανάπτυξη ενός οράματος για τη SESAR μετά το 2035, που προσδιορίζει φιλοδοξίες όσον αφορά τις επιδόσεις και προκαταρκτικές επιχειρησιακές απόψεις·
- εκφράζει ικανοποίηση για την επιτυχή εκτέλεση του έργου που της ανατέθηκε από την Επιτροπή όσον αφορά το στάδιο προσδιορισμού των τηλεκατευθυνόμενων αεροπορικών συστημάτων (RPAS)· υπογραμμίζει τη σημασία μιας προκαταρκτικής συμφωνίας με την ευρύτερη αεροπορική βιομηχανία σε σχέση με την ασφαλή ένταξη των μη επανδρωμένων αεροσκαφών στον πολιτικό εναέριο χώρο· σημειώνει επίσης ότι, τον Δεκέμβριο του 2015, ξεκίνησε μια μελέτη για τις προοπτικές των μη επανδρωμένων αεροσκαφών, που θα πρέπει να αποτελέσει τη βάση για την κατάλληλη κάλυψη των δραστηριοτήτων RPAS υπό το γενικό πρόγραμμα ATM·
- σημειώνει τα αποτελέσματα της συγκριτικής αξιολόγησης του 2015 όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους: 54 % επιχειρησιακές θέσεις, 44 % διοικητικές θέσεις και 2 % ουδέτερες θέσεις·
- τονίζει τον καίριο ρόλο της κοινής επιχείρησης στον συντονισμό και την υλοποίηση των ερευνών για το έργο SESAR, το οποίο αποτελεί θεμελιώδους σημασίας έργο για τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό·